

РЕЦЕНЗИЯ

**на научните трудове и учебната дейност
на д-р **Виржиния Живкова Иванова**
представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност
„доцент”/ професионално направление икономика по специалност
Световно стопанство и МИО
обявен в ДВ бр103 от за нуждите на ВСУ „Черноризец Храбър”**

Рецензент: проф.д-кн **Бистра Николова Боева**- УНСС

Икономика Световно стопанство и
МИО.....

(професионално направление, научна специалност)

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ВСУ „Черноризец Храбър” (ДВ, бр 101. от) и на интернет-страницата на университета за нуждите на катедра Международна икономика и политика към Факултет Международна икономика и администрация.....
Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър”. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс са подали документи **единствен кандидат**

1.д-р **Виржиния Живкова Иванова**- ВСУ Черноризец Храбър

За участие в конкурса кандидатът д-р Виржиния Живкова Иванова е представила списък от общо 12 заглавия, в т.ч. публикации в български научни издания и научни форуми, една студия; една монография и едно учебни пособие. Поради липса на информация кои от трудовете на кандидатката са свързани с дисертацията и кои не са, обект настоящата рецензия са всички представени публикации. В качеството си на рецензент по конкурса не съм информирана за дисертационния труд и не го познавам. Представените научни трудове са по проблематиката на конкурса .

2. Данни за кандидата

Д-р Виржиния Иванова е единствен кандидат по конкурса. Възпитаник е на ВСУ”Черноризец Храбър”- магистър по МИО. В документите е отбелязано ,че е доктор по икономика. В представените ми документите по конкурса липсва документ за придобита научно-образователна степен доктор по икономика. Кандидатката работи като асистент във ВСУ Черноризец Храбър от 2004 година. Чете лекции и води упражнение по дисциплините :Международен финансов мениджмънт, Международен бизнес, Международен маркетинг, Международно движение на капитали. Представени са данни да активно участие на кандидатката в изследователски проекти, както и работата със студенти .

3. Обща характеристика и оценка на научната продукция на кандидата

Научната продукция е представена чрез монография, учебно помагало, студия, публикации в Научния алманах на ВСУ "Черноризец Храбър", в електронно издание и в доклади от научни конференции (таблица №1)

Номер/тип публикация Година публикуване	заглавие	тематика	Възпроизвеж дане на постановки в други представени за рецензиране публикации
1. монография/к нига 2012	Теория и практика на международните С и П	Интернационализ ация, глобализация Сливания и придобивания, икономически и управленски аспекти	
2. учебно ръководство 2012	Межд. Фин. м-т	Межд. фин. м-т	
3. студия 2010	Еволюция на процеса на	Банкови С и П	

	банкови СиП		
4.статия 2005 (Научен Алманах 12)	ЮИЕ-нов хоризонт пред чужд.инвестиции	Преки чужди инвестиции	
5.статия 2006 Научен Алманах 13)	С и П като способ обединяване на компаниии	Си П	
6. статия2007 (Научен Алманах 15)	Основни защитни мерки срещу враждебни Си П	С и П	Публикация №1
7статия 2009 (Научен Алманах 6)	Интернационали зация на банковата дейност и създаването на бан.конгломерат и	Международни финанси	
8.статия 2011 Известия на СУ Варта	Мотивацията като неразделна част от С и П	С и П	Публикация №1;публикац ия №7
9.статия 2012(Научен Алманах 9)	Връзката- регулирането на финан. пазари и св.фин.криза	Регулиране в областта на финансовия сектор	
10. статия 2011 e-journal VFU	Motivation as an integral part of M&A	С и П	Английски вариант на публикация

			№7, и част от №1
11. доклад на научна конференция	Банковата с-ма в България като член на ЕС	Международни финанси	
12 доклад на научна конференция	Влияние на световната фин.криза върху банковите С и П в СА	Международни финанси, банки	Частично № 9

Представената научна продукция е по темата на конкурса. Основните направления, по които са материалите по конкурса са в областта на международните финанси и международния финансов мениджмънт. Определящото за научната продукция на авторката е

- нейната актуалност, както и демонстрирана научна смелост да се изследват не само актуални, но и с много противоречива природа феномени като световната финансова криза (публикации №№ 9 и 12)
- последователност: следват се както е видно и от представената таблица няколко ключови теми С и П; движение на капитали в международен план и техните регионални измерения; съвременни измерения на интернационализацията и глобализацията в областта на банковия сектор;
- демонстрирано съвместно представяне на изследваните въпроси;

- яснота и точност на по –голяма част от разработките, което и ги прави определено възприемливи както за академичната общност, така и за обучаваните бакалаври и магистри;
- в научната продукция се наблюдава еволюция : това може да се проследи по темата Си П от първите публикации по тази проблематика до монографията.
- от гледна точка на научната задълбоченост материалите не са равностойни. Бележите на академична продукция носят публикации № 1(монография); публикация №3(студия), публикации №№5, 7,9(статии) 12(доклад), докато при част от останалите представените материали носят информативно обзорен характер. Обстоятелство,което не следва да се приема като минус като се изхожда от факта че кандидатката участва в конкурс за заемане на длъжност в обучителна институция
- стремеж на кандидатката да представи резултатите от своите изследвания на широката общественост както чрез публикации на английски език, така и чрез участие с доклади в международни конференции.

Това което е трудно да се прецени от страна на рецензента е кои от материалите са представени и като материали по защитата на докторската дисертация и кои са след придобитата степен „ доктор по икономика”.

4. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

От представената справка за дейността на кандидатката за конкурса д-р Виржиния Иванова е видно богатото портфолио от преподавани от нея дисциплини. Същевременно е съществено да се подчертае , че е налице концентрация в направленията: международни финанси, международен финансов мениджмънт, от една страна, както и в

областта на международния бизнес и маркетинг. Направленията съответстват на тематичното направление на конкурса за академична длъжност. Публикациите на авторката свидетелстват също така за желаното за подобен конкурс съответствие между научна и преподавана тематика. Формално е представен един материал в групата на учебници и учебни пособия- учебно ръководство. Както бе посочено и останалите публикации определено са добър източник и за подготовка на студентите. В тази насока като аргумент може да се посочи втора глава на публикация №1-„ Технология за извършването на С и П. „ Предложено е съвместно представяне на труден многоаспектен набор от дейности, по които има определено ограничена информация. В същия ред намисли следва да се подчертае че в тази глава се третират и изключително важни въпроси на процеса на „ пост” сливането. Тематика ,която е в центъра на вниманието на едни от най големите консултантски фирми(в т.ч VCG и др.)

Публикациите съдържат множество примери от международната и българската практика,което ги прави определено лесно възприемани за обучавания. Както бе посочено представените за рецензиране трудове се отличават с ясно и точно изложение. Качество от значение за процеса на обучение.

По отношение на преподавателската дейност нямам лични впечатления. Изцяло се доверявам на данните за дейността като ръководител на магистърски програми, тютор. Информация която хвърля положителна светлина за учебно педагогическата дейност на д-р Виржиния Иванова. Данните от Научен Алманах брой 9 за 2012 година с публикации по въпросите на Си П – три на брой вероятно на студенти с които работи кандидатката.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Какво би могло да се открие като приноси на кандидатката по конкурса

- Демонстриран интерес към изследване на сложни и силно противоречиви и като теория и практика актуални проблеми на съвременното (публикации №№ 1,9,11,12)
- Стремение за прилагане на познати теоретични модели за директно на отговори на сливания и придобивания, както и на световната икономическа криза
- Добросъвестно отношение към изследваните въпроси от теоретична, методическа и информационна гледна точка
 - В рамките на научните интереси и учебната дейност е демонстриран опит за многоаспектно третиране на изследваните въпроси - по отношение на СИ П както в чисто финансов аспект, така и в управленски (глава втора на монографията)

Както бе споменато като едно от добрите попадения на изследванията и определено е научно-приложен принос е представено управленско измерение на СИ П. В значителна част това е проблематика, която не е обект на популяризиране от страна на фирмите. Тук авторката е положила максимални усилия да сглоби „пъзела“ от многобройни информационни късчета.

- Демонстрирана еволюция в работата на кандидатката. Това особено добре се разкрива в първа глава на монографията

6. Оценка на личния принос на кандидата

Считам че представените материали демонстрират приноса на кандидатката по конкурса.

7. Бележки и препоръки

Какви са основните ми бележки

1. Бележки от теоретико-концептуално естество

Авторката отделя значимо внимание на теорията относно Си П но отивайки към теоретико –приложната страна на изследвания феномен: мотиви, стратегии като че ли подценяване приоритетите.(публикации №№ 1,7,10) не е ясно защо се стартира с операционни , отделят се икономически от стратегически мотиви) Известно е че водеща е в случая стратегията за неорганичен растеж. Ако авторката има други, различни от теорията и преобладаващата практика виждания, то е редно да отчете тази аргументация

Частично за сметка на системно третиране на проблемите. В публикация №1, глава втора не са отчетени важни от регулативно естество въпроси при С и П. Или по друг начин казано посочените например директиви в увода не са проследени как на национално естество ,транспонирани в съответните законодателни мерки вкл. и в България имат съществено значение за хода на един голям проект по Си П. Подобна бележка може да се отнесе и към проблематиката за регулирането на финансовите пазари(публикации 9,12) Нещо повече посочено е че регулирането на финансовите пазари и повлияно от САЩ. От друга страна самата регулационната практика на САЩ не е напълно осветлена аспект регулиране на финансовите вкл. капиталовите пазари. Очакването е че проблемите в областта на финансите ще бъдат видяни през погледа на мерките на ЕС вкл. ЕК във връзка с кризата във финансовия сектор,; същото очакване е и по отношение политиката на ЕС и ЕК към кредитните институции, финансовите конгломерати, а през последните години и по

отношение на рейтинговите агенции. Вярно е че в уводните бележки към монографията(публикация №1) са посочени някои от директивите на ЕС за регулиране на придобиванията, както и на задграничните сливания и придобивания. Определено бъдещата работа на кандидатката следва да отчита тези важни аспекти на изследваните от нея процеси;

Независимо от добрата теоретична основа в част от публикациите, в други като цяло или частично очакването е за по силен теоретичен разрез на проблематиката(глава трета.т.3)

Редно е по коректно да се представи парадигмата OLI, представена от проф. Дж. Дънинг(публикация №1 стр41.) Не правилно се осветлява третото начало на еkleктичната теория internalization, а не както авторката сочи internationalization и го превежда като интернационализация. Именно тази трета част, осветлявана в контекста на теорията за разходите по сделката очертава търсения нов подход за изясняване на задграничните форми на големите компании. Проблемът не е езиков, Касае се за една от основните теоретични парадигми на международния бизнес

2.бележки относно методическата страна на разработките

В представените за изследване публикации няма позоваване на изследователския инструментариум. Видно е че се акцентира върху литературния обзор. В учебното ръководство(публикация 2) има примери. Очакването е за повече изследвания на конкретни практически проблеми.

3.бележки относно информационното осигуряване и стила на изложение

Кандидатката по конкурса демонстрира както бе подчертано съвместното ползване на научен апарат, привежда разнообразни източници. За съжаление доминиращата част от преди повече от пет години- касае за фактологията(публикация № 1 от 2012 година- глава първа, глава трета точка първа). Процесите по С и П са особено динамични във връзка със световната криза и не само във финансовия сектор и очакванията е че те ще бъдат посочени.

В научните трудове независимо от добрия тон на изложение има определени неточности ,които касаят неточно представяне на англоезични термини staggard board както и некоректно представяне на имената на водещи американски специалисти Дженсън от руски като Дженсена (публикация №8 стр 77). Руският родителен падеж е представен като оригиналното име. Това не би направило впечатление ако публикациите носеха затворен характер. Преподавателите във ВУЗ са отговорни за обучението на много хора. Обстоятелство,което определя и тази критика

Подобна констатация има и по повод „консорциални банки”

В заключение искам да посоча един факт,който следва да се дискутира по време на заседанието на научното жури: никъде не е посочено кои са публикациите до защитата и във връзка със защитата на дисертация за придобиване на степен доктор по икономика, от една страна и кои са публикациите след защитата.

Посочените бележки не омаловажават приведените становища на рецензента за доброто представяне на д-р Виржиния Иванова по конкурса за заемане на академичната длъжност доцент

8. Лични впечатления

Нямам лични впечатления от кандидата

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на внимателното проучване на представените материали и научни трудове на кандидатка и като изхождам от значимостта на тяхната тематична насоченост считам, че може да бъде дадена положителна оценка. Оценка, която отразява както приведените качества и положителни страни на трудовете, така също и виждането ми, че чрез тази оценка следва бъдат насърчавани младите преподаватели за тяхната учебна и изследователска дейност и да бъдат подкрепяни в тяхното научно израстване. Бих препоръчала на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър” да избере д-р **Виржиния Живкова Иванова** да заеме академичната длъжност „доцент” в професионално направление **Икономика** по специалност **Световно стопанство** и **МИО(Международен финансов мениджмънт и бизнес)**.....

6 април. 2012г.

Рецензент: проф. д-кн

Бистра Боева.....